

בשנה השלישית הגיע שוב לחסות בצל הקודש, ולעת כניסת השבת עמד אצלו כשטעם מן הדגים שהכינו לכבוד יום השבת כמנהג אבוה"ק זי"ע, והיה דרכו לחלק לבניו חתיכות מן הדג (עי' בחלק המנהגים עמוד קכ"ז הערה ס"ט), וקרא לו לעמוד על ידו ונתן לו גם כן מן הדג באומרו שהוא קרוב משפחתו וחשוב אצלו כמו אחד מיוצ"ח, ופתח ואמר: "בזמירות של ליל שב"ק אומרים, והסר ממני ומכל בני ביתי ומכל עמך בית ישראל כל מיני חולי וכל מיני מדוה וכל מיני דלות ועניות ואביונות, ותן בנו יצר טוב לעבדך באמת ביראה ואהבה, ולכאורה יש להבין סמיכות הבקשות, הסרת חולי ועניות וכו' ולבתר מכן ותן בנו יצר טוב לעבדך באמת ביראה ואהבה וכו'.

ואפשר לומר כי זה קאי על בחורי ישראל הרוצים להשתחרר מלשרת בצבא הגויים, ויש שמחמת כן פוגעים בגופם במומים שונים על מנת שלא יוכשרו לעמוד בשדה הקרב למלחמה, ואחרים משחדים את הפקידים והרופאים בסכומים עצומים, אמנם זה אינו מועיל כשנופלים לידי "קאמיסיע" ששנאתם לבני ישראל גוברת על תאוות הממון שבהם ואינם לוקחים בשום אופן, על כן העצה היעוצה לקבל עול מלכות שמים, וכבר אמר רבי נחוניא בן הקנה (אבות פ"ג מ"ו) כל המקבל עליו עול תורה מעבירין ממנו עול מלכות, וממילא ינצלו מעבודת הצבא. וכנגד זה מבקשים והסר ממני וכו' כל מיני חולי וכל מיני מדוה, שלא יצטרכו לבוא לידי חולי ופגיעה בגוף על מנת להיפטר מצבא העכו"ם, וכל מיני דלות ועניות ואביונות, שלא יצטרכו להפסיד ממונם להטות לב המלכות ושרים עליו לטובה, והעצה היעוצה היא לבל יצטרך לכך, ותן בנו יצר טוב לעבדך באמת ביראה ואהבה, שיעזור השם יתברך על דבר כבוד שמו שיוכל לקבל עליו עול תורה ויראת שמים לעבדו בלבב שלם, ואז ינצל מעול הגויים בלי חולי ועניות כדברי רבי נחוניא בן הקנה". וסיים רבינו וברכו מברכות פיו, שזכות אבותיו הק' זי"ע יגן בעדו שלא יאונה לו כל רע ולא יקחוהו לעבודת הצבא.

ואכן למרות שמעטים הצליחו לצאת מתחת ידם בשלום, ורובם ככולם נלקחו לצבא, ואף ידידיו הזהירוהו לבל ילך, מכל מקום בטח בברכתו של אותו צדיק, וטען בפניהם שהוא חלש ואינו כשר לעבודת צבא, ובדרך נס שחררוהו לגמרי.

סיפר ב"ק מרן אדמו"ר שליט"א שזקינו ב"ק מרן אדמו"ר מהר"ש זצוק"ל סיפר בשם אביו ב"ק מרן אדמו"ר הקדושת ציון זצוק"ל:

בעת שנסע הרה"ק רבי יעקב שמשון משפטייווקא זי"ע לקבץ מעות לעניי ארץ ישראל, נזדמן לו פעם אחת להיות אצל הנאון מוה"ר יום טוב אלגאזי זצ"ל ושבת שם בשבת קודש. ובליל שבת היו מניחים לפניו שתי חלות גדולות. והרב

משפטיסיווקא לא ידע מה יעשו עם חלות גדולות כאלו. לאחר הקידוש ציוה אותו מהרי"ט אלגאזי שיבצע על החלה הזאת, והביאו לפניו שני קערות גדולות עם דגים, ואכל הרי"ט אלגאזי הכל וגם החלה הגדולה. והרה"ק משפטיסיווקא היה אוכל קצת כדרך העולם, כי היה שם דגים בשביל עשרה אנשים. שאלו מהרי"ט אלגאזי בלשון הקודש "מפני מה אין אתם אוכלים", והשיב שאין ביכולתו לאכול הרבה. אמר לו מהרי"ט אלגאזי "כאכילתכם בן עבודתכם" רבד. וכן היה בכל המנות שנתנו לפניו במדה גדולה, ומהרי"ט אלגאזי אכל הכל, והרה"ק משפטיסיווקא לא היה יכול לאכול כי אם מעט מזעיר, ובכל פעם שאל אותו מהרי"ט אלגאזי "מפני מה אין אתם אוכלים", והשיב שאינו יכול, ואמר לו מהרי"ט אלגאזי "כאכילתכם בן עבודתכם" רבד, והרה"ק משפטיסיווקא לא הבין כוונתו אל מה יסובכו דבריו.

אחר ברכת המזון הגביהו אותו ב' אנשים תחת זרועותיו אחד מימינו ואחד משמאלו, והוליקוהו אצל עמוד, ועמד כך כל הלילה ועסק בתורה"ק אצל העמוד. והרב משפטיסיווקא הלך לנוח מעט מן העבודה, וכשעמד ממסתו ראה שעדיין עומד מהרי"ט אלגאזי אצל העמוד ולומד. אז נתוודע לו כוונת דברי מהרי"ט אלגאזי "כאכילתכם בן עבודתכם", כי הרי"ט אכל סעודתו בכוונות עילאות, שכל אכילתו היתה הכנה ללימוד התורה רבד.

רבד. כ"ק מרן אדמו"ר מהר"ש זצוק"ל סיפר בשם אביו כ"ק מרן אדמו"ר הקדושת ציון זצוק"ל, שהרה"ק האלקי הרבי ר' אלימלך זי"ע בעת שמעיד סעודה בלילה והניחו לפניו לחם גדול וגם קערה גדולה של מאכלים, אכל מהם הרבי ר' אלימלך זי"ע בקדושה ובטהרה וגמר רובו ושייר מקצתו, ופתח ואמר לתלמידיו "אל תלמדו ממני לאכול כל כך מעט, אלא תראו לאכול הכל ובוזה תוסיפו בכם כח ואומץ לעבודת השם יתברך, וגם כדי ליתן זכות לעוד פרוסת לחם שתהיה לה עליה על ידי שתסייע האדם לעבודתו יתברך שמו, ואנכי שלא אכלתי אלא המעט הזה הוא מחמת שבימי נעורי התענית הרבה תעניתים וסגפתי את עצמי ביותר, ועל כן תשש כחי ואיני יכול לאכול הרבה, אבל אתם תראו לאכול כל מה שיש בכחכם".

רבה. פעם בסעודת מלוה מלכה חילק כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א שיריים מקוג"ל להבחורי חמד תלמידי ישיבתנו הק' שעמלו לחדש חידושי תורה בהיכל המתיבתא, וסיפר רבינו שליט"א סיפור זה ואמר, ששפיר יש ליתן לאכול לאלו שעוסקין בחידושי דאורייתא, דהא "כאכילתכם בן עבודתכם".

רבד. מעשה זה נמצא גם בכתבי אחד מתלמידי כ"ק מרן אדמו"ר הקדושת ציון זצוק"ל, ושם כתוב לאמור, "ביום ב' פרשת אמור שנת הנ"ל [תרה"צ] אמר הרב שליט"א בשם רב בצלאל [בערנשטיין] זצ"ל והיה דיין בירושלים וכו'. וראה אודותיו להלן בעמוד תשס"ג, ולעיל בפרק "סדר הבדלה" עמוד תס"ז.